

I følge en opfordring til byens befolkning lyder det:

”Grønbjergvikingen vil blive et synligt tegn på den historiske meget rige periode der gennem udgravninger i Nr. Omme er afsløret mange beviser på. Det er nemlig ikke pral, at Nr. Omme sogn er det sogn i Danmark, hvor der er foretaget flest arkæologiske udgravninger. I 1920 var det bl.a. professor Brøndsted, og i dag (1980 - 90) er det bl.a. Jørgen Engestoft og Arnold Ebbesen der har vist stor arkæologisk interesse – de har bl.a. sikret, at interessen for sognets beboere i oldtiden og at traditionen for den historiske interesse kan bringes videre til vore børn og unge. Grønbjergvikingen kan forbinde fortid og nutid.”

Initiativet til opførelsen af Grønbjergvikingen blev taget af fhv. skoleleder Knud Helge Juul (1939 – 2005) i anledningen af Grønbjerg Skoles 20 års fødselsdag. Grønbjerg skole og Grønbjerg Sogneforening stod for indsamlingen og en anmodning til at bidrage til indsamling af midler til skulpturen er underskrevet af Knud Helge Juul og Poul Erik Nielsen, der på det tidspunkt var formand for sogneforeningen.

Ringkøbing Amts Dagblad skrev i anledning af afsløringen:

Tirsdag den 25 juni 1991

Tidligere lærer i Grønbjerg Gudrun Nyborg, indledte årets midsommerfest med at afsløre Grønbjerg Vikingen som er placeret foran skolen. Vikingen, der er skabt af billedhugger Henrik Voldmester, leder tankerne hen på vikinger, som i sin tid boede i Nr. Omme og var genstand for en omfattende udgravning og kortlægning foretaget af arkæolog Leif Chr. Nielsen.

Udgravningerne ved Omgård

På markerne lige nordvest for Grønbjerg undersøgte Nationalmuseet i 1974-1986 halvdelen - 50.000 m² - af en bebyggelse, Omgård, fra yngre jernalder, vikingetiden og tidlig middelalder. Bebyggelsen fra vikingetiden (800-1050 e.Kr.) har omfattet flere gårde med bl.a. et 38 m langt og 7,5 m bredt langhus og en vandmølle i 900-tallet. Kun ganske få sikre spor af vikingetidige vandmøller er endnu dokumenteret i Danmark, så Omgård-vandmøllen har vakt og vækker stadig opsigt.

Selv om der på Omgård er fundet hustomter fra den tidlige middelalder, og der forinden var bebyggelse gennem hele vikingetiden, blev i 1100-tallet den romanske stenkirke - Nørre Omme - ikke opført ved Omgård, men ca. 1150 meter længere mod syd.

Grønbjerg-egnen har været beboet siden stenalderen. Udover undersøgelserne ved Omgård udførte Nationalmuseet ved Grøntoft i 1961-1972 en 150.000 m² stor skel-sættende udgravning af bebyggelser fra især ældre jernalder.

Sådan omtrent må Leif Christian Nielsen, udgraveren af Omgård have forestillet sig, at vikingetidsgården nærmest bækken kan have set ud omkring år 1000.

Illustration til bogen: Vikinger i vest.

Illustrationen er udført af Peter Duun og vises her efter aftale med P. Duun den 15. september 2016

Hædersbevisningen

Grønbjerg vikingen har lagt navn til og dannet grundlag for en hædersbevisning der uddeles hvert andet år til Sankt Hans på foranledning af Grønbjerg Sogneforening.

Hædersbevisningen der en tro minikopi i sølv af Grønbjerg Vikingen, er skænket og fremstillet af guldsmed Helle Engestoft, Grønbjerg og uddeles til en person, gruppe eller forening i Grønbjerg, der har gjort sig bemærket på en positiv måde enten i det store eller det små.

Desuden har Grønbjerg Vikingen dannet grundlaget til Logo for flere foreninger i Grønbjerg samt for Lokalbladet Runestenen.

Grønbjerg Vikingen står på hjørnet Algade/Skolevænget ved Grønbjerg Skole.

Litteratur

Vikinger i vest af Palle Eriksen, Torben Egeberg, Lis Helles Olesen og Hans Rostholm

Grønbjerg 1897 – 1997 Grøntoft og Omgård

Grønbjerg for 1000 og 2000 år siden af Palle Eriksen og Lis Helles Olesen